WSTĘP

Tegoroczny pierwszy numer czasopisma „Pomiędzy. Polsko-Ukraińskie Studia Interdyscyplinarne" poświęcony jest szerokiemu spektrum zagadnień, wykraczających poza bilateralne relacje Polski i Ukrainy. Wynika to z wielu uwarunkowań, między innymi z zawartej w podtytule turbulentności rzeczywistości międzynarodowej. Owa turbulentność wykracza poza kontynent europejski, niemniej jednak dynamika zmian w naszym regionie wymusiła niejako „poszerzenie" obszaru analitycznego do aspektów poruszanych w artykułach zawartych w niniejszym numerze.

Tomasz Olejarz prezentuje analizę wpływu poczucia zagrożenia bezpieczeństwa ontologicznego i konfesyjnego Federacji Rosyjskiej na politykę wyznaniową tego państwa oraz zjawisko instrumentalizacji wpływu Cerkwi Prawosławnej Patriarchatu Moskiewskiego na obszarze poradzieckim, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji wewnątrzkonfesyjnej w Ukrainie po agresji Rosji w 2022 roku.

Autorki Т. Лозинська oraz Т. Роменська dokonują analizy porównawczej dynamiki zmian liczby osób niepełnosprawnych w Ukrainie i Polsce. Wzrost liczby niepełnosprawnych cywilów w wyniku działań wojennych prowadzonych przez Rosję na terytorium Ukrainy niewątpliwie utrudnia realizację gwarancji socjalnych przez państwo ze względu na szybki wzrost deficytu budżetowego. Autorki podkreślają również potrzebę wdrożenia wielu środków, takich jak wyraźniejszy podział funkcji w zakresie wsparcia osób niepełnosprawnych pomiędzy głównymi aktorami społecznymi – instytucjami państwowymi, podmiotami gospodarczymi i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, wspieranie rozwoju przedsiębiorczości społecznej oraz tworzenie infrastruktury cyfrowej ułatwiającej socjalizację osób niepełnosprawnych.

Dominika Dróżdż przedstawia opis kompetencji rzeczowej (*rationae materiae*) Międzynarodowego Trybunału Karnego do ścigania zbrodni prawa międzynarodowego, takich jak: zbrodnia ludobójstwa, zbrodnie przeciwko ludzkości, zbrodnie wojenne oraz zbrodnia agresji, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji w Białorusi i Ukrainie. Ta sama autorka w kolejnym tekście porusza również problem rozwiązań prawnych, które miałyby zapobiec działaniom, konfliktom, w tym militarnym, w państwach Unii Europejskiej i państwach z nimi współpracujących.

Z kolei Dominika Bochnak i Elżbieta Łomecka prezentują opis wpływu dezinformacji na kształtowanie opinii publicznej w kontekście konfliktu zbrojnego w Ukrainie. Autorki artykułu w sposób szczególny skupiły się na wielowymiarowej analizie zjawiska dezinformacji, uwzględniając przy tym różnorodne perspektywy i czynniki determinujące jej wykorzystanie w przestrzeni medialnej. Za przewodni cel badawczy obrano nie tylko zgłębienie specyfiki badanego zjawiska dezinformacji, ale również powiązanych z tym mechanizmów dezinformacyjnych jako środków manipulacji medialnej.

Myrosława Rudyk przedstawia opis współpracy Narodowego Uniwersytetu Lwowskiego im. Iwana Franki z Uniwersytetem Szczecińskim jako praktycznego przykładu kooperacji bilateralnej na poziomie uczelni wyższych. Autorka podkreśla znaczenie umów zawartych pomiędzy poszczególnymi jednostkami

organizacyjnymi (Centrum Edukacji Medialnej i Interaktywności Uniwersytetu Szczecińskiego oraz Wydział Dziennikarstwa Uniwersytetu Lwowskiego); utworzenie Szkoły Prawa Ukraińskiego w ramach współpracy Wydziałów Prawa obu Uczelni oraz powstaniu Koła Naukowego „Czerwona Ruta", które poprzez wykłady, warsztaty, wieczory literackie, pokazy filmów, a także spotkania z pisarzami, tłumaczami i badaczami kultury zarówno ukraińskiej, jak i polskiej planuje rozwijać swoją działalność.

Całości dopełniają recenzja monografii autorstwa Marcina Olechowskiego *Bezpieczeństwo informacyjne Rosji. Czynnik duchowy i kultura strategiczna* oraz krótkie sprawozdanie z XII Międzynarodowego Kongresu Azjatyckiego wraz z fotorelacją.

W imieniu Kolegium redakcyjnego wyrażam nadzieję, iż niniejszy numer spotka się z zainteresowaniem i życzliwym przyjęciem Czytelników.

Redaktor Naczelny
Marcin Orzechowski